

«Εικόνες μιας μη λεκτικής σκέψης»

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

«**Εικόνες μιας μη λεκτικής σκέψης**» είναι ο τίτλος της έκθεσης ζωγραφικής δυο νέων Ελλήνων Κωφών εικαστικών, του Φίλιππου Τσάτση και του Μανώλη Αντωνάκη, που ανοίγει τις πύλες της για το κοινό την Τρίτη 11 Φεβρουαρίου 2014 στο Ίδρυμα Ευγενίδου.

Η έκθεση αυτή, εντάσσεται στο πλαίσιο του αφιερώματος στις Νευροεπιστήμες που πραγματοποιείται για άλλη μια χρονιά στο Ίδρυμα Ευγενίδου και που φέτος έχει ως κεντρικό θέμα: «Εγκέφαλος και Γλώσσα».

Οι δύο εικαστικοί, Φίλιππος Τσάτσης και Μανώλης Αντωνάκης, αριστούχοι απόφοιτοι της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών, μέσα από το έργο τους αυτό -ο καθένας με το δικό του ξεκάθαρο προσωπικό ύφος- συνδιαλέγονται με θέματα σχετικά με την Ελληνική Νοηματική Γλώσσα και τον χώρο της νοηματικής και αποτυπώνουν πάνω στον καμβά τα θέματα που εμπνέονται από αυτή την πραγματικότητα.

Φίλιππος Τσάτσης

Ο Φίλιππος Τσάτσης αναφερόμενος στην δουλειά του μας λέει: «Πρόκειται για μια ενότητα έργων που αποτελείται από 40 ασπρόμαυρα τελάρα με υλικό τα λάδια σε καμβά και μόνο με δύο μη-χρώματα, το άσπρο και το μαύρο. Κάθε τελάρο αναπαριστά ένα νόημα/μία λέξη της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας που αποτυπώνεται με τα δύο χέρια· δύο χειρομορφές «παγωμένες» στο χρόνο και στο χώρο δημιουργούν μία ζωγραφική σύνθεση που έχει επιλεγεί για την εικαστική της δύναμη και όχι για την έννοια που συμβολίζουν.

Η Ελληνική Νοηματική Γλώσσα (Ε.Ν.Γ.) είναι η φυσική γλώσσα της κοινότητας Κωφών. Είναι μια πλήρης οπτικοκινητική γλώσσα, η οποία χρησιμοποιεί τα ίδια είδη γραμματικού μηχανισμού που υπάρχουν και στην προφορική γλώσσα. Δεν εκφράζεται με τη γλώσσα όπως η ομιλούμενη αλλά με την κίνηση των χεριών, την έκφραση του προσώπου, τις κινήσεις του σώματος. Η Ε.Ν.Γ δεν είναι διεθνής, όπως πιστεύεται. Η κάθε χώρα αναπτύσσει τη δική της νοηματική γλώσσα με διαφορετικά κατά βάση νοήματα και διαφορετικό αλφάβητο. Υπάρχουν κοινά χαρακτηριστικά αλλά πολλές διαφορές σε μορφολογικό επίπεδο. Βασικό γραμματικό στοιχείο της Ε.Ν.Γ. είναι οι χειρομορφές. Η χειρομορφή είναι το σχήμα που παίρνει η παλάμη καθώς και η διάταξη των δαχτύλων, τα οποία σε συνδυασμό με τον προσανατολισμό της παλάμης, την κίνηση του χεριού, την έκφραση του προσώπου, τη στάση και κίνηση του σώματος και τη θέση της χειρομορφής στο σώμα ή στο χώρο, αποδίδουν το κάθε νόημα.

Στο συντακτικό της ελληνικής νοηματικής γλώσσας υπάρχει μία γραμματική συνθήκη που ονομάζεται νοηματικός χώρος. Στις συνθέσεις που ζωγράφισα επελέγησαν νοήματα που πλέουν σε αυτόν τον νοηματικό χώρο χωρίς να εμπεριέχουν το πρόσωπο του Νοηματιστή αλλά μόνο τα χέρια. Γυναικεία χέρια που εντάσσονται σε μία κοινή κλίμακα χωρίς να αφηγούνται κάποια ιστορία, λέξεις που έχουν αποδοθεί ρεαλιστικά με την γλώσσα της πλαστικής. Το πολύπτυχο των έργων μου εμπεριέχει την ίδια του τη φυσική γλώσσα, την ταυτότητά του ως Κωφού εικαστικού.»

Μανώλης Αντωνάκης

Ο Μανώλης Αντωνάκης παρουσιάζει τέσσερα έργα μεγάλων διαστάσεων. Αναφερόμενος στην δουλειά που παρουσιάζει τονίζει ότι «Η ίδια φιγούρα σε κάθε έργο μετατρέπει το εγώ-σώμα σε εγώ-βλέμμα. Η σταθερή δυνατή ματιά δίνει το νόημα στην επικοινωνία. Τα μάτια μας αντικαθιστούν την ακοή μας. Το κωφό υποκείμενο συναντά αυτό τον μοναδικό τρόπο που θα τον κάνει να επικοινωνήσει με τον άλλο άνθρωπο. Και ο τρόπος αυτός είναι τα μάτια, το βλέμμα αυτό που του δίνει την δυνατότητα να καταλάβει κάθε έννοια και κάθε κρυφό συναίσθημα.» Και ολοκληρώνει τη σκέψη του λέγοντας χαρακτηριστικά:

«Ζούμε όλοι μαζί κωφοί και ακούοντες. Καταλαβαίνουμε τον τρόπο που εκφράζεστε, θέλουμε να καταλάβετε τον τρόπο που επικοινωνούμε. Δεν υπάρχει θέμα μη αρτιμέλειας ή απώλεια ακοής, μόνο η διαφορετική επικοινωνία ανάμεσα στους ακούοντες και κωφούς.»

Σημειώνεται ότι η έκθεση θα διαρκέσει από 11 Φεβρουαρίου έως 30 Μαρτίου με ελεύθερη είσοδο για το κοινό. Ώρες επισκέψεων καθημερινά: 10:00 έως 21:00 (εκτός επισήμων αργιών).